

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA SYLABUSA

ANNA TATARCZAK

UMCS

Spis treści

Poziom: Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)	3
Poziom: Informacje o zajęciach w cyklu 22/23Z	10
Poziom: Informacje o grupie	18
Efekty uczenia się	18
Przykładowy sylabus seminarium licencjackie – informacje o grupie.....	22

Poziom: Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)

Wypełnia koordynator przedmiotu – koordynatorem przedmiotu jest najczęściej osoba prowadząca wykład.

Stała część sylabusu, nie zmienia się w zależności od roku akademickiego, te informacje wprowadza się tylko raz. Jeśli np. często zmienia się pole literatura przedmiotu, to lepiej tutaj zostawić pole puste, a zamiast tego uzupełnić je "poziom niżej", czyli w sekcji o zajęciach w konkretnym cyklu dydaktycznym.

Pole	Opis	Przykład
Nazwa (po angielsku)	Proszę wpisać nazwę przedmiotu w języku angielskim	
Kod Erasmus	Można pominąć kod Erasmusa i wpisać tylko kod ISCED	
Kod ISCED	Jeśli kod Erasmus jest wpisany, to system podpowie kod ISCED. Można nie wpisywać jednak kodu Erasmus, tylko od razu wybrać kod ISCED z listy dostępnych kodów.	(0542) Statystyka
Język wykładowy	Proszę wybrać język w jakim prowadzony jest przedmiot	
Strona www	Proszę wpisać adres strony WWW dla przedmiotu jeśli taka jest prowadzona. Jeśli strona nie jest prowadzona, proszę zostawić puste pole.	

Pole	Opis	Przykład
	W przypadku gdy zajęcia są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla każdej formy zajęć należy obligatoryjnie podać link do strony www przedmiotu.	
Wymagania wstępne	Dotyczą wymagań jakie stawia nauczyciel przedmiotu studentom przed rozpoczęciem zajęć. Chodzi np. o spełnienie określonych wymagań dotyczących kompetencji lub też ukończenie innego przedmiotu. Wymagania wstępne wymagają podania nazwy tych przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu. W tym przypadku konieczne jest odwołanie się do obowiązującego programu studiów. W przypadku studentów I roku, dla których przedmioty są pierwszym kontaktem z daną problematyką zaleca się aby warunkiem wstępnym było uzyskanie wiedzy w zakresie nauk podstawowych uzyskanych w kształceniu w szkole średniej lub samo zakwalifikowanie na I rok studiów na określonym kierunku.	• Znajomość teoretycznych podstaw budowy modeli ekonometrycznych, ich weryfikacji i prognozowania na podstawie tych modeli; • Umiejętność interpretacji wyników modelowania i prognozowania ekonometrycznego; • Zaliczenie przedmiotu Ekonometria.
Godziny ekwiwalenty punktów ECTS	Ogólna liczba punktów ECTS dla danego przedmiotu ma być zgodna z programem studiów. Należy całkowitą liczbę punktów ECTS podzielić na dwie kategorie: 1. Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) 2. Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) np. analiza i przygotowanie danych, przygotowanie do egzaminu, opracowanie prezentacji, studiowanie literatury.	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego): wykład 15h ćwiczenia 30h łącznie: 45h/2 ECTS Godziny niekontaktowe (praca własna studenta): studiowanie literatury 15h

45h wynika z programu studiów.

Pole	Opis	Przykład
	Proszę pamiętać, że <u>na studiach stacjonarnych łączna liczba godzin kontaktowych w programie studiów powinna stanowić co najmniej 50% wszystkich punktów ECTS.</u> Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) są to godziny zajęć dydaktycznych. Nakład pracy przeciętnego studenta wyrażony w punktach ECTS <u>określa osoba prowadząca przedmiot</u> przy założeniu, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta w różnych formach (uczestnictwo w zajęciach, samodzielne przygotowanie się do egzaminu, samodzielne lektura, przygotowanie i prezentacja projektu/pracy, przygotowanie się do zajęć itp.). Punkty powinny uwzględniać także czas studenta poświęcony na wykonanie takich zadań obowiązujących w ramach zajęć z danego przedmiotu jak prace semestralne/roczne/ dyplomowe, projekty/ćwiczenia realizowane w laboratorium, prace terenowe itp. Liczby punktów ECTS są liczbami naturalnymi, <u>nie piszemy ułamkowych wartości punktów ECTS.</u>	przygotowanie się do zaliczenia ćwiczeń 20h przygotowanie się do zaliczenia wykładu 20h łącznie: 55h/2 ECTS Sumarycznie: 100h/4 ECTS Liczba 4 ECTS wynika z programu studiów.
Sposób weryfikacji efektów kształcenia	Wybór metod weryfikacji powinien uwzględniać specyfikę poszczególnych kategorii efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych). Do metod weryfikacji efektów kształcenia	Wykład: Egzamin pisemny w formie testu. Zostanie przygotowana baza pytań, z której każdy ze studentów będzie miał losowaną stosowną ilość

Pole	Opis	Przykład
	uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie modułu lub przedmiotu (jego formy) zalicza się w szczególności: • egzamin – ustny, opisowy, testowy i in.; • zaliczenie – ustne, opisowe, testowe i in.; • kolokwium; • przygotowanie referatu; • przygotowanie projektu; • obronę projektu; Przygotowanie się do egzaminu lub kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej są częścią pracy własnej studenta, czyli znajdują swój wyraz w liczbie punktów ECTS przyznanych danemu przedmiotowi. Natomiast szacowanie czasu pracy własnej studenta związanej z tym działaniem jest zależne nie tylko od zakresu i charakteru oczekiwanych efektów uczenia się, ale również od formy zaliczenia/egzaminu, stąd konieczne staje się ich precyzyjne określenie	pytań. Pytania będą jednokrotnego oraz wielokrotnego wyboru, będzie należało uzupełnić luki, dopasować braki itp. Laboratorium: Efekty uczenia się będą weryfikowane w oparciu o dwa obszary: 1. Obszar hurtowni danych oraz big data: zbudowanie hurtowni danych w oparciu o wskazówki prowadzącego, oczyszczenie danych (redukcja szumów oraz błędów), zaawansowane przekształcenia danych, łączenie danych z różnych źródeł, zapytania w języku M -kolokwium 2. Obszar data mining - wykonanie projektu głębokiej eksploracji danych, poszukiwanie prawidłowości w opracowanej hurtowni danych, analizy statystyczne danych, analityka decyzyjna oraz predykcyjna z wykorzystaniem dedykowanego oprogramowania data minig - samodzielne przygotowanie projektu przez studentów na podstawie zaleceń prowadzącego.
Opis	Należy krótko opisać przedmiot, jego założenia i cele.	Zajęcia obejmują wykład oraz ćwiczenia w laboratorium komputerowym. Studiowanie Ekonometrii wymaga znajomości matematyki z pierwszego roku studiów oraz podstaw statystyki

Pole	Opis	Przykład
		opisowej i matematycznej. Program Ekonometrii obejmuje podstawowy zakres współczesnej ekonometrii, badań operacyjnych, makromodelowania i analizy przepływów międzygałęziowych. Koncepcja nauczania tego przedmiotu zakłada znacznie większy nacisk na zastosowania niż teorię. Ekonometria jest odpowiednim wprowadzeniem do korzystania z metod ilościowych w ekonomii, finansach, zarządzaniu i marketingu.
Literatura	Proszę wpisać pozycje literatury w podpunktach, z podziałem na literaturę podstawową i uzupełniającą. Wśród pozycji literatury podstawowej oraz uzupełniającej powinna znaleźć się co najmniej jedna pozycja literatury w języku obcym. <u>Literatura podstawowa</u> jest przeznaczona dla wszystkich studentów studiujących dany przedmiot. Powinni oni znaleźć w niej większość treści omawianych na zajęciach, powinna być osiągalna dla studentów w obiegu księgarskim lub bibliotecznym, powinna być nie starsza niż 5 letnia (w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się literaturę starszą, o ile wiedza w niej zawarta nie zmieniła się od chwili wydania). Liczba pozycji literaturowych nie powinna być rozbudowana (optymalnie 2 – 8 pozycji). Przy ustalaniu	Podstawowa 1. Zastosowanie matematyki w ekonomii i zarządzaniu, red. E. Babuła, L. Czerwotka, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2015 2. Krysicki, W., & Włodarski, L. (1999). Analiza matematyczna w zadaniach, cz. I-II, PWN. 3. M. Małłoka, Matematyka dla ekonomistów, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań 2008. 4. Dowling, E. T. (2001). Introduction to mathematical economics. McGraw-Hill.

Pole	Opis	Przykład
	liczby pozycji składających się na wykaz literatury, należy uwzględnić ogólną liczbę punktów ECTS przyznawanych za dany przedmiot, obejmującą także szacowany czas pracy własnej studenta poświęconej na lekturę. <u>Literatura uzupełniająca</u> przeznaczona jest być dla studentów, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę w zakresie przedmiotu, powinna zawierać informacje dodatkowe przeznaczone dla osób, które chcą samodzielnie studiować zagadnienia o których mowa na zajęciach. Literatura uzupełniająca nie powinna być źródłem pytań zaliczeniowych (egzaminacyjnych), chyba że zostanie to wyraźnie zaznaczone przez prowadzącego zaliczenie (egzamin). W przypadku gdy zajęcia są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość należy podać informacje o literaturze dostępnej on-line.	Uzupełniająca 1. A. Ostoja-Ostaszewski, Matematyka w ekonomii. Modele i metody t. 1 i 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. 2. J. Piszczala, Matematyka i jej zastosowanie w naukach ekonomicznych, Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2008. 3. Hoy, M., Livernois, J., McKenna, C., Rees, R., & Stengos, T. (2011). Mathematics for economics. MIT press.
Efekty uczenia się:	Patrz szczegóły w rozdziale Efekty uczenia się (str. 15) Przedmiotowe efekty uczenia się powinny korelować z kierunkowymi efektami uczenia się, ale nie mogą być takie same. <u>Przedmiotowe efekty uczenia się to uszczegółowienie efektów kierunkowych, a nie kopiowanie efektów kierunkowych.</u> Przedmiotowe efekty uczenia się należy więc opracować samodzielnie. Kierunkowe efekty uczenia się	• Student wymienia podstawy algebry macierzy oraz ich zastosowania w modelach rynku. • Student opisuje pojęcia związane z funkcjami jednej zmiennej oraz elementami rachunku różniczkowego. • Student wyjaśnia rolę matematyki w naukach ekonomicznych.

UMCS

Pole	Opis	Przykład
	są dostępne na stronie WE https://www.umcs.pl/pl/kierunkowe-efekty-uczenia-sie,22805.htm .	Umiejętności: • Student dostrzega zastosowania matematyki w zarządzaniu • Student używa metod rachunku macierzowego w modelowaniu i interpretowaniu zjawisk ekonomicznych. • Student przeprowadza optymalizację funkcji jednej i wielu zmiennych w zagadnieniach z zakresu teorii wyboru przedsiębiorstw i organizacji rynku wykorzystując elementy rachunku różniczkowego. Kompetencje społeczne: • Student chętnie podejmuje się prowadzenia analiz ilościowych w każdym obszarze nauk ekonomicznych i zarządzania. • Student przejawia postawy samodzielnego działania w uczeniu się i organizacji pracy własnej

Poziom: Informacje o zajęciach w cyklu 22/23Z

Zajęcia: Wykład lub ćwiczenia

Informacje wspólne dla wszystkich grup

Tu umieszczamy informacje wspólne dla wszystkich grup zajęciowych dla konkretnej formy zajęć tj. grupa ćwiczeniowa lub grupa wykładowa.

Pole	Opis	Przykład
Strona www	W przypadku gdy zajęcia są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość należy obligatoryjnie podać link do strony przedmiotu.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia	Wybór metod weryfikacji powinien uwzględniać specyfikę poszczególnych kategorii efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych). Do metod weryfikacji efektów kształcenia uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie modułu lub przedmiotu (jego formy) zalicza się w szczególności: • egzamin – ustny, opisowy, testowy i in.; • zaliczenie – ustne, opisowe, testowe i in.; • kolokwium; • przygotowanie referatu; • przygotowanie projektu; • obronę projektu;	Laboratorium. Efekty uczenia się będą weryfikowane w oparciu o dwa obszary: 1. Obszar hurtowni danych oraz big data: zbudowanie hurtowni danych w oparciu o wskazówki prowadzącego, oczyszczenie danych (redukcja szumów oraz błędów), zaawansowane przekształcenia danych, łączenie danych z różnych źródeł, zapytania w języku M - kolokwium 2. Obszar data mining - wykonanie projektu głębokiej eksploracji danych, poszukiwanie prawidłowości w opracowanej hurtowni

Pole	Opis	Przykład
	Przygotowanie się do egzaminu lub kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej są częścią pracy własnej studenta, czyli znajdują swój wyraz w liczbie punktów ECTS przyznanych danemu przedmiotowi. Natomiast szacowanie czasu pracy własnej studenta związanej z tym działaniem jest zależne nie tylko od zakresu i charakteru oczekiwanych efektów uczenia się, ale również od formy zaliczenia/egzaminu, stąd konieczne staje się ich precyzyjne określenie	danych, analizy statystyczne danych, analityka decyzyjna oraz predykcyjna z wykorzystaniem dedykowanego oprogramowania data minig - samodzielne przygotowanie projektu przez studentów na podstawie zaleceń prowadzącego.
Uwagi	Proszę wyraźnie napisać czy zajęcia są realizowane z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Wykład jest realizowany z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość, z wykorzystaniem platformy e-learningowej Uczelni Wirtualny Kampus.
Literatura	Proszę wpisać pozycje literatury w podpunktach, z podziałem na podstawową i literaturę uzupełniającą. Wśród pozycji literatury podstawowej oraz uzupełniającej powinna znaleźć się co najmniej jedna pozycja literatury w języku obcym. <u>Literatura podstawowa</u> jest przeznaczona dla wszystkich studentów studiujących dany przedmiot. Powinni oni znaleźć w niej większość treści omawianych na zajęciach, powinna być osiągalna dla studentów w obiegu księgarskim lub bibliotecznym, powinna być nie starsza niż 5 letnia (w	Literatura podstawowa: 1. Anna Malarska, STATYSTYCZNA ANALIZA DANYCH WSPOMAGANA PROGRAMEM SPSS, Predictive Solutions, Kraków 2010 2. Jarosław Górniak, Janusz Wachnicki, PIERWSZE KROKI W ANALIZIE DANYCH, Predictive Solutions, Kraków 2011 3. Andy Field, Discovering statistics using IBM SPSS, Sage Publications 2021

Pole	Opis	Przykład
	szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się literaturę starszą, o ile wiedza w niej zawarta nie zmieniła się od chwili wydania). Liczba pozycji literaturowych nie powinna być rozbudowana (optymalnie 2 – 8 pozycji). <u>Literatura uzupełniająca</u> przeznaczona jest być dla studentów, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę w zakresie przedmiotu, powinna zawierać informacje dodatkowe przeznaczone dla osób, które chcą samodzielnie studiować zagadnienia o których mowa na zajęciach. Literatura uzupełniająca nie powinna być źródłem pytań zaliczeniowych (egzaminacyjnych), chyba że zostanie to wyraźnie zaznaczone przez prowadzącego zaliczenie (egzamin). W przypadku gdy zajęcia są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość należy podać informacje o literaturze dostępnej on-line.	Literatura uzupełniająca: 4. Piotr Francuz, Rafał Mackiewicz, LICZBY NIE WIEDZA, SKĄD POCHODZĄ. PRZEWODNIK PO METODOLOGII I STATYSTYCE NIE TYLKO DLA PSYCHOLOGÓW, Wyd. KUL, Lublin 2007 5. Iwona Olejnik, Qualitative and quantitative methods in sustainable development, PUEB PRESS, Poznań 2021, dostęp: http://cenetsie.ue.poznan.pl/wp-content/uploads/2021/10/Qualitative-and-quantitative-methods-in-sustainable-development.pdf
Efekty uczenia się	Patrz szczegóły w rozdziale Efekty uczenia się (str. 15) Przedmiotowe efekty uczenia się powinny korelować z kierunkowymi efektami uczenia się, ale nie mogą być takie same. Przedmiotowe efekty uczenia się to uszczegółowienie efektów kierunkowych, a nie kopiowanie efektów kierunkowych. Przedmiotowe efekty uczenia się należy więc opracować	Wiedza - W1: Student wymienia podstawy algebry macierzy oraz ich zastosowania w modelach rynku. - W2: Student opisuje pojęcia związane z funkcjami jednej zmiennej oraz elementami rachunku różniczkowego.

Pole	Opis	Przykład
	samodzielnie. Przedmiotowe efekty uczenia się należy więc opracować samodzielnie. Kierunkowe efekty uczenia się są dostępne na stronie WE https://www.umcs.pl/pl/kierunkowe-efekty-uczenia-sie,22805.htm .	- W3: Student wyjaśnia rolę matematyki w naukach ekonomicznych. Umiejętności: - U1: Student dostrzega zastosowania matematyki w zarządzaniu - U2: Student używa metod rachunku macierzowego w modelowaniu i interpretowaniu zjawisk ekonomicznych. - U3: Student przeprowadza optymalizację funkcji jednej i wielu zmiennych w zagadnieniach z zakresu teorii wyboru przedsiębiorstw i organizacji rynku wykorzystując elementy rachunku różniczkowego. Kompetencje społeczne: - K1: Student chętnie podejmuje się prowadzenia analiz ilościowych w każdym obszarze nauk ekonomicznych i zarządzania. - K2: Student przejawia postawy samodzielnego działania w uczeniu się i organizacji pracy własnej

Pole	Opis	Przykład
Zakres tematów	W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas wykładu.	Problematyka wykładów: 1. Macierze i wyznaczniki 2. Układy równań liniowych 3. Zastosowanie rachunku macierzowego w ekonomii 4. Programowanie liniowe 5. Granice ciągów 6. Granice funkcji 7. Rachunek różniczkowy funkcji jednej zmiennej 8. Ekonomiczne zastosowanie rachunku różniczkowego
Metody dydaktyczne	Należy podać stosowane przez prowadzących przedmiot metody dydaktyczne (sposoby pracy ze studentami). Nauczyciel akademicki dokonuje opisu autorskiego sposobu swojej pracy ze studentami, dlatego może: • łączyć różne metody dydaktyczne; • uzupełniać je opisem lub doprecyzować ich szczególne cechy; • stworzyć i syntetycznie opisać własny sposób prowadzenia zajęć.	wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna, metoda przypadku z użyciem komputera, e-learning

Pole	Opis	Przykład
	Ważne w ustalaniu metod pracy ze studentami jest oszacowanie ich przydatności do realizowania celów przedmiotu i zaplanowanych efektów uczenia się studenta. Stosowność doboru metod dydaktycznych (sposobu pracy ze studentami) powinna stanowić przedmiot bieżącej refleksji nauczyciela akademickiego i ewaluacyjnych badań jakości kształcenia. Pozwoli to na systematyczne korygowanie / rozwijanie repertuaru wykorzystywanych na zajęciach metod dydaktycznych. Poniżej przedstawiamy listę wybranych metod dydaktycznych: • wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną • ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych / analiza przypadków / dyskusja / rozwiązywanie zadań • ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń E-learning – metody i techniki kształcenia na odległość (w trybie synchronicznym, asynchronicznym oraz hybrydowym) • udostępnienie materiałów dydaktycznych, • wykład on-line,	

Pole	Opis	Przykład
	• wideokonferencja grupowa, • webinarium, • czat, • on-linowe ćwiczenia symulacyjne / gry decyzyjne / quizy, • wirtualne laboratoria, • wykorzystywanie narzędzi „chmurowych”, różnych komunikatorów, platform edukacyjnych oraz systemów wirtualnej rzeczywistości ze specyficznymi funkcjonalnościami	
Metody i kryteria oceniania	Należy jasno określić kryteria oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów uczenia się dla danego przedmiotu. Student już na początku zajęć powinien mieć pełną świadomość tego, jakich efektów uczenia się prowadzący od niego oczekuje oraz jak zdefiniowane poszczególne poziomy osiągnięcia tych efektów. Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu bezwzględnie nie mogą opierać się o obecność studenta na zajęciach. Metody uzyskiwania zaliczenia należy dostosować do założonych efektów. Można zaplanować zaliczenie wieloetapowe, tzn. oparte o obserwację zachowania studenta wobec kolegów, test sprawdzający wiedzę, sprawdzian umiejętności praktycznych.	Zaliczenie wykładu na podstawie: zaliczenia pisemnego (W1, W2, W3, U1, U2, U3), opracowaniu projektu (W1, U1) oraz aktywność (K1, K2) na wykładzie. Zaliczenie pisemne składa się z czterech pytań opisowych. Każda odpowiedź na pytanie punktowana jest w skali 0-20. Zaliczenie pisemne wykładu odbędzie się w sesji egzaminacyjnej. Na liczbę zdobytych punktów za projekt będzie wpływało: zakres wyczerpania tematu, poprawność merytoryczna, oryginalność zaproponowanych rozwiązań, atrakcyjność prezentacji.

Pole	Opis	Przykład
	Należy zwracać uwagę aby różnice pomiędzy poszczególnymi ocenami były wyraźne. Im wyraźniej prowadzący zajęcia wskaże kryteria oceny, tym łatwiej będzie mu udowodnić że dokonał sprawiedliwej oceny. Poniżej lista przykładowych formy zaliczenia, która ma charakter pomocniczy, czyli nie wyczerpuje wszystkich możliwych form zaliczenia/egzaminowania: • egzamin pisemny: testowy / z pytaniami (zadaniami) otwartymi / dłuższa wypowiedź pisemna (rozwiązywanie problemu), • egzamin ustny, • zaliczenie ustne / kolokwium, • wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna / przedstawiana podczas zajęć) / wykonanie (określonej) pracy praktycznej, • ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone (konkretne) działania / wytwory pracy studenta.	Za opracowanie projektu pisemnego student może dostać 20 pkt. Tematy projektu zostaną przedstawione i omówione w trakcie wykładu. Realizacja projektu będzie w trakcie semestru, na realizację projektu student będzie miał co najmniej dwa tygodnie. Za aktywność na wykładzie można zdobyć 20 pkt. Maksymalnie można zdobyć 100 punktów, tzn.: - 20 pkt. za aktywność na wykładzie, - 20 pkt. za realizację projektu, - 60 pkt. z pisemnego zaliczenia wykładu. Zaliczenie z wykładu można uzyskać w przypadku uzyskania min 50 pkt Ocena z wykładu zostanie wystawioną zgodnie z poniższą zasadą: 5 jeżeli liczba punktów powyżej 90 4,5 80-89 punktów

Pole	Opis	Przykład
		4,0 70 – 79 punktów 3,5 60 – 69 punktów 3,0 50 – 59 punktów 2,0 poniżej 50 punktów

Poziom: Informacje o grupie

Pola tego poziomu sylabusu wpisać tylko, gdy dany element (np. literatura) dla poszczególnej grupy jest inny niż ten wprowadzony na potrzeby zajęć (poziom wyżej).

Efekty uczenia się

Pole to zawiera opis oczekiwanych efektów uczenia się, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny wykonać (zademonstrować). Poniżej lista zasad dotycząca definiowania efektów uczenia się oraz słownictwo zalecane w opisie efektów. Proszę pamiętać, że słownictwo (lista czasowników poniżej) nie jest zbiorem zamkniętym i należy ją traktować jako inspirację do opracowania własnych efektów uczenia się.

SŁOWNICTWO WYKORZYSTYWANE/ZAŁECANE („STOSOWNE”) W OPISIE EFEKTÓW UCZENIA (W TYM TZW. CZASOWNIKI OPERACYJNE)

- Czasowniki należy stosować w formie osobowej
- Należy unikać czasowników typu rozumieć, być świadomym itd. ponieważ trudno zmierzyć sformułowane za ich pomocą efekty uczenia się.

- Przy formułowaniu jednego efektu stosuje się 1 czasownik, np. student analizuje...
- Efekty uczenia muszą być możliwe do zmierzenia, zaobserwowania i oceny. Trzeba wziąć pod uwagę czas ich osiągnięcia i środki, nie mogą być również zbyt ambitne.
- Racjonalne jest skonsultowanie definiowanych efektów uczenia się z innymi wykładowcami i o ile to możliwe z byłymi studentami.
- Efekty nie powinny być założeniem czy zamierzeniem, lecz egzekwowalnym zobowiązaniem.
- Konieczna jest realistyczna ocena możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia — powinny odzwierciedlać możliwości najsłabszego studenta
- Warunek zaliczenia przedmiotu to osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia.

Wiedza:

Nazywać, definiować, wymieniać, opisywać, wyjaśniać, tłumaczyć, identyfikować, rozpoznawać, streszczać, charakteryzować, rozróżniać, uzupełniać, ilustrować, potrafić przedstawić w innej konwencji językowej, wyciągać wnioski, zbierać, powtarzać, badać, znajdować, porządkować, prezentować, cytować, relacjonować, wskazywać, określać, opowiadać, kojarzyć, kwalifikować, konstruować, przedstawiać, różnicować, szacować, generalizować, ilustrować, zdawać relację, rozwiązywać.

Hierarchia celów dydaktycznych w obrębie domeny poznawczej według taksonomii B. Blooma wraz z przykładowymi czasownikami:

1. Wiedza (definiować, identyfikować, relacjonować, rozpoznawać, wskazywać, wymieniać, zapamiętywać)
2. Zrozumienie (dyskutować, opisywać, przedstawiać, szacować, tłumaczyć, wyjaśniać, dawać przykłady)
3. Zastosowanie (ilustrować, obliczać, oceniać, organizować, przygotowywać, stosować, używać, demonstrować, przyprowadzać)
4. Analiza (analizować, dzielić, eksperymentować, kategoryzować, kwestionować, porządkować, testować, porównywać, zarysowywać, rozróżniać)
5. Synteza (integrować, kompilować, łączyć, organizować, reorganizować, zarządzać, zestawiać, planować, proponować, generować,

rozwijać)

Ocena (decydować, interpretować, krytykować, oszacować, rangować, rekomendować, uzasadniać)

Umiejętności:

Zastosowanie wiedzy w sytuacjach typowych i nietypowych, umiejętności analizowania, dokonywania syntez i oceniania, rozwiązywać, konstruować, porównywać, klasyfikować, porządkować, wybierać sposób, projektować, proponować (alternatywne rozwiązania), organizować, planować, dowodzić, wyprowadzać wnioski na podstawie twierdzeń, weryfikować, analizować, wykrywać, oceniać, szacować, argumentować sądy, ustalać kryteria, rozpoznawać motywy lub przyczyny, poddawać krytyce, dyskutować, stosować, wybierać, demonstrować, rozwijać, ilustrować, modyfikować, przygotowywać, tworzyć, wskazywać, przygotowywać harmonogram, schemat, używać, kategoryzować, porządkować, badać, testować, kwestionować, łączyć, kompilować, opracowywać, projektować, zarządzać, dokonać podsumowania, walidować.

Hierarchia celów dydaktycznych w obrębie domeny psychomotorycznej według taksonomii B. Blooma wraz z przykładowymi czasownikami:

1. Postrzeganie (wykrywać, obserwować, rozpoznawać, dostrzegać, widzieć, słyszeć, słuchać)
2. Gotowość (rozpoczynać, poruszać, reagować, umieszczać, zakładać, przyjmować pozycję)
3. Odtwarzanie (imitować, naśladować, wykonywać pod kierunkiem, działać pod nadzorem, ćwiczyć, powtarzać, próbować),
4. Wykonywanie (wypełniać pewnie, przeprowadzać, demonstrować, wykonywać, podnosić skuteczność, zwiększać szybkość, wykazywać zręczność, przyspieszać działanie)
5. Reagowanie w sytuacjach wyuczonych (działać rutynowo, doskonalić, nadzorować, kierować, panować, zachowywać skuteczność, organizować, zarządzać, ugruntowywać, podążać)
6. Adaptacja (adaptować, reorganizować, zmieniać, przerabiać, poprawiać)
7. Organizacja (projektować, tworzyć, łączyć, układać, konstruować)

Kompetencje społeczne:

Zachowywać ostrożność/krytycyzm w wyrażaniu opinii, dyskutować, zachowywać otwartość na, pracować samodzielnie, wykazywać kreatywność, pracować w zespole, kierować pracą zespołu/pełnić funkcje kierownicze, troszczyć się/dbać, wykazywać odpowiedzialność za,

angażować się w, przestrzegać poczynionych ustaleń, chętnie podejmować się, być zorientowanym na, akceptować, dążyć do, ocenić, oszacować, wybrać, wyciągnąć wnioski, decydować, wyjaśniać, uzasadniać, przewidywać, rekomendować, podejmować wyzwanie, demonstrować, łączyć, organizować, osadzać, wspierać, syntezować, kwestionować, odnosić.

Hierarchia celów dydaktycznych w obrębie domeny afektywnej (uczucia, postawy) według taksonomii B. Blooma wraz z przykładowymi czasownikami:

1. Otrzymywanie (akceptować, interesować się, słuchać, spostrzegać, tolerować, uznawać),
2. Odpowiadanie/reagowanie (czynić zadość, naśladować, opiekować się, przestrzegać czegoś, przyczyniać się, przystosowywać się, zgadzać się, uczestniczyć)
3. Wartościowanie (inicjować, preferować, przejmować się, przyjmować odpowiedzialność, przyswajać sobie, wykazywać lojalność, zachowywać się zgodnie z, wybierać, wykazywać zainteresowanie)
4. Organizowanie (dzielić, formułować, grupować, klasyfikować, konceptualizować, porównywać, przystosowywać się)
5. Charakteryzowanie (popierać, bronić, wpływać, oddziaływać, utrzymywać, wspierać, uzasadniać postępowanie).

Przykładowy sylabus seminarium licencjackie – informacje o grupie

Strona WWW	kampus.umcs.pl
Literatura	Literatura podstawowa 1. Szkutnik Z. (2005), Metodyka pisania pracy dyplomowej, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań. 2. Żebrowski W. (2008), Technika pisania prac licencjackich i magisterskich, Olsztyńska Szkoła Wyższa im. Józefa Rusieckiego, Olsztyn. 3. DeLyser, D. (2003). Teaching graduate students to write: A seminar for thesis and dissertation writers. Journal of Geography in Higher Education, 27(2), 169-181. Literatura uzupełniająca 1. Kuc B.R., Paszkowski J. (2007), Metody i techniki pisania prac dyplomowych, Białystok. 2. Piotrek P., Zieleniecka B. (2004), Technika pisania prac dyplomowych. Nowe normy i wymogi, Wydawnictwo WSB, Poznań. 3. Campbell, J. Y., Lo, A. W., & MacKinlay, A. C. (2012). The econometrics of financial markets. Princeton University press. Pozostałe pozycje literaturowe są każdorazowo dobierane do tematu przygotowywanej pracy licencjackiej.
Zakres tematów	1. Metody i technika realizacji prac dyplomowych dla potrzeb rozwiązywania problemów badawczych na kierunku Analityka gospodarcza. 2. Zasady zbierania, opracowywania, systematyki i prezentacji materiału. Korzystanie z Bibliografii PAN, zasobów bibliotek cyfrowych, katalogów on-line.

	3. Kompozycja pracy dyplomowej. Podstawowe wymagania formalne i edytorskie. Styl i język pracy. Zasady przywoływania wykorzystywanych źródeł oraz sporządzania przypisów i wykazów, a także tabel, schematów, wykresów itp. zamieszczanych w pracy dyplomowej. 4. Etyka w badaniach naukowych. 5. Ustalenie zainteresowań naukowych studentów i wybór tematu pracy dyplomowej. 6. Omówienie przebiegu i przedmiotu egzaminu dyplomowego
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia seminaryjne z wykorzystaniem materiałów multimedialnych, technik based learning, design thinking, narzędzi tworzenia filmowych wypowiedzi zgodnie z zasadą 5C (Clear, Complete, Correct, Courteous, Cnoncise)
Metody i kryteria oceniania	Podstawą zaliczenia seminarium jest: - w każdym semestrze: a) obecność na zajęciach (student ma prawo do jednej nieobecności w semestrze); b) przygotowanie do zajęć; c) aktywność (uczestnictwo w dyskusji, przygotowanie prezentacji nt. związany w wybranym zagadnieniem związanym z tematyką pracy); W pierwszym semestrze seminarium należy: 1. wygłosić referat związany z tematyką pracy, 2. przygotować plan pracy dyplomowej, jej dokładnego konspektu oraz zebrać bibliografię; 3. napisać jeden rozdział pracy. W drugim semestrze seminarium należy: 1. napisać drugi rozdział pracy. w ostatnim semestrze: 1. napisać całą pracę,

2. uzupełnić bibliografię,

3. złożyć ostateczną wersję pracy dyplomowej – licencjackiej (najpóźniej do końca semestru).

Ocenie podlegają:

- stopień wypełnienia wymogów,
- ocena prezentowanych celów pracy dyplomowej,
- ocena tematyki pracy na forum grupy seminaryjnej,
- ocena stosowanych metod wykorzystanych w badaniach,
- ocena i weryfikacja wyników badań,
- samodzielność, wnikliwość i konsekwencja w przygotowaniu, redagowaniu i realizowaniu poszczególnych elementów pracy,
- argumentacja,
- poprawność językowa i styl.